

El Gibert de Dalt

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: El Gibert de dalt
Emplaçament Entre Les Ferreres i Casajoana
Alçada: 353

Coordenades:

Latitud: 41.64327
Longitud: 1.91206
UTM Est (X): 409397
UTM Nord (Y): 4610742

Classificació

Número de fitxa 08179 - 22
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Popular Noucentisme Modern Medieval Contemporani
Segle XV-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Número inventari Sí (INVARQUIT)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 002002600DG01B0001ZR
Fitxes associades:
[Capella de Sant Isidre](#)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch

Descripció

El Gibert de Dalt és un mas emplaçat al capdamunt d'una petita elevació del terreny, al sud de Serra Gallina, entre el torrent de l'Esbarzer i el torrent de la font d'en Sala, dominant la vall oberta de la Riera de Rellinars. En aquesta elevació que ha estat anivellada, s'hi distribueixen les diferents edificacions del mas: masia, era, pallissa, capella i annexos varis. Tot envoltat per una tanca i un mur de contenció en la seva part sud, sostingut per contraforts.

La masia és de planta rectangular, i consta de planta baixa, pis i golfes. La coberta és a dues aigües, amb el carener perpendicular a la façana principal. Els fumerals, estan situats al vessant dret de la teulada. Està constituïda per un cos principal, i unes galeries adossades a les façanes laterals, lleugerament més baixes que el cos principal i amb la coberta a una sola aigua. La façana principal, orientada a migdia, té una disposició simètrica a partir de tres eixos de verticalitat. En l'eix principal es defineix la porta d'accés, amb portaló de fusta de dues fulles a l'interior, i una porta de vidre a l'exterior. A l'alçada de la planta pis, hi ha un balcó amb barana de ferro amb finestra amb arc escarser. Per sota el ràfec, un finestral geminat, il·lumina les golfes. Els eixos laterals estan definits per obertures amb arc escarser en planta baixa, llinda recta en planta pis i ulls de bou a les golfes.

El parament de la façana és arrebossat amb esgrafiats que simulen carreus a la planta baixa i simulacions de pilars i arquitrans que emmarquen les diferents obertures. Destaca a l'alçada de la planta pis un rellotge de sol, al costat esquerre del balcó, esquerra i a mà dreta un segon cercle, esgrafiat que representa el lligam del sol amb l'eternitat i la immortalitat. En les galeries obertes s'hi ha pintat unes balustrades. Destaca la decoració de les finestres i finestral del primer pis. Al capdamunt de cada arc s'hi ha esgrafiat un animal majestuós que contrasta amb el rellotge de sol i el símbol de l'eternitat. Es tracta del gran duc.

Les crugies són de parets de càrrega i cobriment de bigam o volta. La simetria de l'edificació principal fa pensar en una crugia regular amb la principal a la part central de la casa. La planta noble és la que dona a la balconada. El celler i corts està situat a la façana de tramuntana, que correspon amb les zones més ombrívols i humides de la casa.

És a mà esquerra també de la façana principal on hi ha construïda una capella dedicada a Sant Isidre. Els paraments són de pedra amb arrebossat de morter de calç, però en molts trams, especialment de les façanes orientades al nord i al nord-oest deixen entreveure la pedra i els diferents afegits fruit de consolidacions estructurals.

L'era està al davant de la façana principal i el seu accés es fa pel camí que passa arran de les façanes nord i nord-oest. Està protegida per un mur perimetral sostingut en alguns trams per contraforts. A l'altre costat de l'era hi ha la pallissa, diferents corts i un edifici de planta baixa i pis amb coberta a dues aigües.

Observacions:

La capella, dedicada a Sant Isidre, que no s'ha pogut visitar, està annexada a la façana de ponent. Aquest sant protector dels pagesos, era un camperol de Madrid que va ser canonitzat al segle XVII i podria ser un indicatiu de la construcció de la capella sinó és que el seu origen fos més antic i la veneració d'aquest sant substituís un de més antic com sant Abdó, sant Senén o sant Galderic que eren els patrons tradicionals dels pagesos i llauradors a Catalunya.

Història

La història del Gibert de Dalt és la d'un dels masos fundadors del municipi. La documentació per ara estudiada és minsa i no permet establir quan s'haurien establert a Rellinars. Això no obstant, la segona meitat del segle XV es coneix l'existència documental d'un tal Berenguer Gibert de Rellinars amb el seu fill Vicenç. Pels volts de l'any 1486, potser aquest mateix Vicenç Gibert se'l troba associat al Dalmau Desfar, que li concedeix el molí dit de Rellinars "molendinum vocatum de Rellinars" amb el csal, moles, redeny, pics, tremuja i altres aparells, així com la seva bassa d'aigües i recs que la conduïen.

L'any 1666 el propietari del mas és Antoni Gibert. Quan testa el 23 d'octubre de 1727, l'heretat estava conformada pel mas Gibert "àlies dit Berenguer"; el mas Casanova, dit antigament "lo Corral den Gibert"; un hort a "Collhorta"; una peça de terra dita "font de Cunill", que afrontava amb el mas Obac de Vacarisses; una peça a les "vinyes de la Serra", altre al "coll de Magraner" i una altra situada "tras la quintana de la Casanova", que pertanyien a l'heretat del mas Alsina de Vacarisses; una peça de terra a la partida dita "Coma de Marina", dues més "las Planas den Selva" i al "Puig de Bellesta"; el mas Moronell, rònc, i una peça a la "Soleya de la vinya vella de les Vendranes".

A Antoni Gibert el succeí el seu fill Josep, casat l'any 1721 amb Maria, i a aquest el fill Antoni, que declarà la propietat l'any 1759. Aquell any posseïa també el mas Alavedra, per donació del seu oncle Agustí Alavedra. Testimoni d'aquella donació, signada el 30 de març de 1757, fou Joan Gibert, pagès del terme del Vilar, on posseïa l'heretat del mas Llevallol, el futur Viladoms de Dalt.

A partir del segle XVI els documents parlen de transaccions relacionades amb bestiar de càrrega.

En altres documents se'ls sap valedors i testimonis de la família Selva vinguda de Súria, que es varen establir durant aquest mateix segle XVI al municipi. Durant el segle XVII la seva expansió dins i fora del territori de Rellinars és extraordinària; són uns dels principals creadors del mas Camprubí de Talamanca, sobre el qual Antoni Gibert hi té drets reconeguts. En molts altres documents es poden trobar associats als límits de termes.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE RELLINARS (2014). Catàleg de béns a protegir; dins Pla d'Ordenació Urbanística Municipal.

AJUNTAMENT DE RELLINARS (2014). Catàleg de masies i cases rurals; dins Pla d'Ordenació Urbanística Municipal.

MORENO ALBAREDA, M. Dolors (1986). Rellinars. Rellinars: Patronat Local de la Vellesa de Rellinars, pp. 38 - 40.

MORENO, M. Dolors (1997). Les masies de Rellinars; dins XVIII Ronda Vallesana. Unió Excursionista Sabadell, pp. 73 - 81.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=2&consulta=MCU0Kz...>

